

15. Ebu Talib için kullanılan "Cehennem içinde bir nevi hususî cenneti, onun hasenatına mükâfaten halk edebilir." ifadesine itiraz

---

Bir hadis-i şerifte şöyle denilmiştir:

Resulullah (asm)'ın yanında amcası Ebu Talib anıldı da:

"Kıyamet gününde şefaatinin amcama fayda vereceğini umarım. Şefaatile amcam, topuklarına ulaşabilen ateşten bir çukura konulur da, o çukurda dimağının aslı kaynar." buyurdu. (1)

Bu hadiste, Ebu Talib için Hz. Peygamber (asm)'in özel bir şefaatinin olacağına işaret edilmiştir. Hâlbuki, normal insanlardan imanla kabre girmeyenler için şefaet söz konusu değildir.

Diğer bir rivayete göre, Resullah'ın amcası Hz. Abbas:

"Ey Allah'ın Elçisi! Amcan Ebu Talib'e herhangi bir şeyle yarar sağladın mı? Çünkü o, daima seni korur ve senin için düşmanlarına karşı öfkelenirdi." dedi. Resulullah (asm):

"Evet, o şimdi dibi topuklarına kadar olan ateşten bir çukur içindedir. Ben olmasaydım, muhakkak cehennem en derin çukurunda olacaktı." buyurdu. (2)

İşte bu sahih hadisler tek başlarına birer delildir ki, cehennem Ebu Talib için hususî bir nevi cennet olabilir. Çünkü, boğazına kadar ateşte yanan kimselere nispeten, topuklarına kadar ateşte olmak bir nevi hususî cennettir.

Hadiste, Hz. Peygamber (a.s.m)'in Ebu Talib'in azabının hafif oluşunu kendine yaptığı hizmete bağlaması, çok mânidardır. İmanı olmamasına rağmen Hz. Peygamber (asm)'e yaptığı hizmetten ötürü bir nevi mükâfat kazanması, bir nevi cennet-i hususiyeye mazhar olması, Bediüzzaman'ın söylediklerini doğrular mahiyettedir.

Abdullah b. Abbas'ın bildirdiğine göre, Resulullah (asm) şöyle buyurdu:

"Cehennemlikler arasında azabı en hafif olan Ebu Talib'tir. Ki onun da ayaklarına (ateşten) iki nalin giydirilir de ondan dolayı beyni kaynar." (3)

Evet, Bediüzzaman'ın Ebu Talib için *"bir nevi hususi cennet"* demesi, nisbî bir

---

hakikate işaretler. Cehennemde yedi tabaka olması ve günahkâr müminlerin en hafif olan yerde olması hususu, Ehl-i sünnet alimlerinin kabul ettiği bir gerçektir ve ilahî adaletin de bir gereğidir. *“Günahkâr müminler için cehennemdeki tabakaları, bir nevi hususi cennetleridir.”* denilse, bunun doğru olmadığını söyleyemeyiz.

Nitekim, yukarıdaki Müslim’in rivayetinde cehennemlikler arasında farklı azap dereceleri olduğunu gördük. Yine sahih bir hadiste şu rivayeti de görebiliyoruz:

“Ateş, onlardan (cehennemliklerden) bazılarını topuklarına kadar; bazılarını dizlerine kadar; bazılarını oturağına kadar; bazılarını da boğazına kadar saracaktır.” (4)

Ünlü hadis otoritesi İbn Hacer el-Askalanî konuyla ilgili şunları söyler:

“Kâfirlerin azaplarının derecesi farklı farklıdır. Resulullah’ın bereketi hürmetine Ebu Talib’in azabının hafifletilmesi ona mahsus bir durumdur.”(5)

Demek ki, **Rahîm** ve **Hakîm** olan **Allah**, aynı cehennemde aynı ateşte farklı insanlara farklı azabı verebiliyor. Aynı ateş ortamında bazılarını boğazlarına kadar ateşe gömerken, bazılarını sadece topuklarına kadar ateşe gömmesi, Allah’ın sonsuz kudretiyle cehennem içinde bir nevi hususî cenneti halk edebileceğini göstermektedir. Belki de topuklarından aşağı yanan kimse için cehennem *-başkalarına nispeten-* bizzat bir nevi hususi cennet gibi oluyor.

“İnkâra ve inâda değil, belki hicab ve asabiyet-i kavmiye gibi hissiyata binaen,..” makûl bir îmân etmeyen Ebû Tâlib’in, Hz. Peygamber (asm)’e hayatı boyunca sahip çıkması, tebliğ görevini rahatça yapması için gereken desteği vermesinden dolayı cehennem içinde kendisine cehennemde en hafif bir tabakasında, adeta bir nevi hususî cenneti Allah’ın ona lütfetmesi, Hz. Peygamber (asm)’e gösterilen Allah’ın bir inayeti ve verilen bir değerden başka bunun dinen ne sakıncası olabilir?

Dipnotlar:

(1) bk. Müslim, İman 360.

(2) bk. Müslim, İman, 357; Kenzu’l-Ummal, h. no: 34093.

(3) bk. Müslim, İman 362.

(4) bk. Müslim, Cennet 12/33.

(5) bk. İbn Hacer, Fethu’l-Bâri, VII/196.